

Ugeblad og Annoncetidende
for Allinge-Sandvig.
Gudhjem, Østerlars, Hasle
Ølser, Rutske, Rø og Klemens.

Ansvarshavende Udgever:
Otto Gornitzka. : Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri
Oplag ca. 3500 Eksemplarer

Nr. 87

Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterf. Gange 8 Ø.
Forretningsann. 8 6 Ø.

Fredag den 30. August

Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret
senest 2 Dage før Bladet udgaar.

1929

Nu drages hjemad.

Nu drages hjemad de mange Læs
fra Markens guldne Flade.
Og atter samler sig Hæs ved Hæs
i Læ bag den gamle Lade,

Nys lyste Kornet som pure Guld
og bølged' for lette Vinde.
Snart vender Ploven den sorte Muld
og dækker hvert Sommerminde.

Olga Petersen.

Kristiansø.

—o—

Et Besøg paa Danmarks østligste Ø.

Forts.

— Det skal ikke være nogen
Hemmelighed, at det første Maal
for de Besøgende er „Kongens
Have“. Her er nemlig Traktørsted,
hvor man kan faa Øl, Snaps og
Kaffe, og hvad Hjertet ellers be-
gærer — og en lille Hjertestyrk-
ning trænger man uægtelig til
efter de to Timer i Motorbaaden.
Saa er man ogsaa bagefter langt
bedre oplagt til at tage Øens Se-
værdigheder i Øjesyn. Og her er
nok at tage fat paa. Der er først
og fremmest det store Fæstnings-
taarn paa Kristiansø „Kastellet“. Det
er i Virkeligheden en hel ki-
nesisk Æske af Taarn. Indeni fin-
des nemlig et mindre Fæstnings-
taarn, og paa det store Taarns
Inderside, er der opbygget et slankt
Fyrtaarn. Lidt Nord for Kastellet
ligger en ganske smuk lille Kirke.
Præsten, der er ansat her, maa
tillige gøre Tjeneste som Skole-
lærer, medens Kirkesangeren fun-
gerer som Gymnastiklærer.

En Tur rundt paa Kristiansø
gamle Fæstningsværker er meget
interessant. Følger man Volden,
kommer man ud til Kirkegaarden,
hvor det kniber lidt med Jord.
Man kommer forbi morsomme
gamle Soldaterhytter, og tilsidst
kommer man til Øens eneste Gade,
to lange Husrækker tæt op ad
hinanden, der minder en hel Del
om Nyboder-Kvarteret i Køben-
havn. Paa en af Gadedørene hæn-
ger et Skilt, der fortæller, at Ma-
leren Kampmann paa første Sal
har en Udstilling af Akvareller
fra Ertholmene. Da Adgangen er
gratis, har vi her en kærkommen
Lejlighed til at faa et af de smaa
Huse at se indvendig. En morsom
smal Trappe fører op til Udstil-
lingen, hvor vi træffer Kunstneren
midt mellem sine Værker. Han
er for Resten Indehaver af et stort
Privilegium, idet han har opnaaet

Marineministeriets Tilladelse til at
bo paa Kristiansø hele Aaret. En
saadan Tilladelse bliver ikke gi-
vet til ret mange. Beboerne paa
Ertholmene betaler nemlig ikke
Kommuneskat. De udgør ikke selv
nogen Kommune og hører heller
ikke under nogen anden Kom-
mune. Det bevirker bl. a., at For-
sørgelsespligten hviler direkte paa
Staten — og Staten ønsker na-
turligvis ikke denne Pligt udstrakt
til alt for mange.

Fra Kristiansø fører en ganske
smal Gangbro over til Frederiksø.
Den første Bygning herover er
det tidligere Statsfængsel, hvis
mest prominente Fange vel nok
var cand. theol. og Dr. phil. J. J.
Dampe, der sad fængslet her i 15
Aar paa Grund af sin oprørske
Agitation for Enevældens Afskaf-
felse. — En anden iøjensfaldende
Bygning er det gamle Fæstnings-
taarn, det første, der blev bygget
derover. Der siges, at Præstefruen
har arrangeret en Maleriudstilling
af egne Værker; men da Præsten
for Tiden feriererovre paa „Fast-
landet“ er Taarnet ubarmhjertigt
lukket.

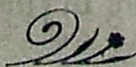
Fra Frederiksø kan man se over
til Græsholmen og Tat. Paa Græsholmen
var tidligere anlagt et
Batteri, men det er nu for længst
nedlagt, og Holmen er nu ude-
lukkende Bosted for et Utal af
Søfugle.

— Det er naturligvis ikke no-
gen talrig Befolkning, der lever
paa disse Smaaøer. En meget stor
Del udgør Embedsmændene taget
i videste Betydning med deres
Familie. Men en Del Fiskere bor
her dog. Agerbrug er det selvføl-
gelig umuligt at drive herovre;
men i tidligere Aar blev der hvert
Foraar sendt en Ko over til Kri-
stiansø, hvor den saa kunde finde
sin Føde Sommeren igennem for
endelig om Efteraaret at blive
slagtet. Dette finder imidlertid ikke
Sted mere. Der siges, det er fordi
Præsten har faaet sig en Hest —
og Græsning til baade en Ko og
en Hest, det kunde Kristiansø
ikke klare!

— Paa en 2—3 Timer har vi
været Øen rundt — men saa er
det ogsaa Tid at søge ned i Post-
baaden igen for at sikre sig en
anstændig Plads. Snart er Baa-
den fyldt, og vi sætter paany Kurs
mod Svaneke. — Postføreren gaar
bred og glad rundt og slaar os
paa Skuldrene.

Men 40 × 3½ Krone er og
bliver nu ogsaa en antagelig Dag-
løn!

Johs. Pedersen.

Nu stiger atter Høstens Sang -

Nu stiger atter Høstens Sang med Fryd
saa skøn som Vaarens Sang af Fuglemunde,
i Eftersommers Luft, den karske, sunde.
Omkring os stiger Leens blanke Lyd
fra gyldne Marker mellem grønne Lunde.

Nu ager over Mark de tunge Læs,
og nogen ligger Markers brede Tavle,
hvor Piger river Straa med Hænder travle.
Snart rejser sig de høje, gule Hæs
med Markens dyre Høst ved Gaardens Gavle.

Snart flyger over Marken Stormens Brus,
og Solen Dag for Dag sig mere fjerner.
Den sorte Nat staar fuld af store Stjerner,
men vi er trygge, naar vi har i Hus
en Sommers rige Høst af gyldne Kærner.

C. S. J.

Aabent Brev til Hr. Kaptajn Koefoed.

I lange Tider har der staaet Gny
af Kampen mellem Dem og M. K.
Zahrtmann. Bortset fra enkelte
Sidespring har Hovedemnet i De-
batten vel nok været dette: Hvem
skal have Hovedæren af Bornholms
Befrielse fra Svenskeraaget, Jens
Koefoed eller Povl Ancher. De
har holdt paa Jens Koefoed. Hr.
Zahrtmann staar stejlt paa Povl
Ancher.

Mon ikke Hr. Amtmand Koefoed
deler Sol og Vind lige, naar han
i sit Hjemstavn-Foredrag paa
Højskolen udtaler: „At Præsten
var Hjernen, Officeren var Haan-
den; men Navnet „Bornholms Be-
frier“ blev tillagt Jens Koefoed,
og skete dette først i en senere
Tid end Begivenhederne, sligt
Folkenavn sidder fast.“

En Ting staar ogsaa fast. Den
Strid, der har staaet mellem Dem
og Overlægen er ikke ført forgæ-
ves; har den end ikke formaaet
at afgøre, hvem der med Rette
bør bære Navnet „Bornholms Be-
frier“, saa har den virket vækkende
paa mange og faaet dem til at
tænke over og studere Spørgs-
maalet; og det kan have sin Be-
tydning, ikke mindst for os Born-
holmere.

Men al Ting maa have en Ende,
og det forekommer mig, Hr. Kap-
tajn, at Sagen nu er uddebatteret,

og at De har ført Striden saale-
des, at De har Raad til at lade
M. K. Zahrtmann have det sidste
Ord, navnlig fordi han er ældst
af Aar og betydeligt som Histo-
riker. — Ja, undskyld; men det
vil De vel nok indrømme.

Hr. Adjunkt Th. Lind sagde i
sit Foredrag paa Hjemstavns-
Kursuset: „De bedste Bidrag til
Øens Historie er givet af Born-
holmerne Overlæge M. K. Zahrt-
mann og Sagfører Bulmer“.

Naar jeg, skønt yderst svag
udi Historiens Mysterier, blander
min Røst med i Læget, maa Grun-
den navnlig søges i M. K. Zahrt-
manns sidste Artikkel, der viser,
at han er blevet baade bitter og
selvrosende under Fejden, og da
turde det være paa Tide at slutte
Kampen. Hr. Zahrtmann skriver
— „selv har jeg Ord for at
skrive et klart og let forstaaligt
Sprog, saa jeg ved mig uden Skyld
i hans og deres (Kaptajns Fag-
fællers) Mangel paa Forstaaelse
og kan lade dem ryste, saa længe
de ville“.

Altsaa, Hr. Kaptajn, slut af
med den unge J. L. Hejbergs
ridderlige og smukke Digt til den
ældre N. F. S. Grundtvig efter en
skarp Pennefejde mellem disse
hver for sig betydelige Mænd:

„Saares der nogen,
da husker han, Striden
blot er en Fest.
Smile ved Saaret,
og drage fra Siden,
sadle sin Hest!“

Thi har vi Fred,
kun i krigerske Lejre
bør vi dem fejre:
Stedse Turnering og festlige Sejre
Freden forherliger bedst.

stud. phil.

Frit Ordskifte

Fedtafregning.

Hr. E. Kofoed, Lynggaard, sy-
nes i sidste Nr. af Nordbornholm
lidt skuffet ved Mejeriet Humle-
dals Overgang fra Fløde- til Fedt-
kontrollering.

Flødeprocenten er imidlertid
ikke et Udtryk for Mælkens Fedt-
indhold, idet den afhænger af
mange forskellige Ting ved Kon-
trolleringen, hvorimod en rigtigt
udført Fedtbestemmelse altid gi-
ver det sande Udtryk for Mæl-
kens Indhold af Smørfedt. Af
denne Grund er Fedtprocenten
et retfærdigere Grundlag end Flø-
deprocenten ved Mælkens Afreg-
ning.

At den nye Metode saa byder
paa Overraskelser kan ikke læg-
ges denne til Last, men kun at
Forhold og Kendsgerninger man
ikke tidligere har haft Opmærk-
somheden henvendt paa, nu af-
sløres og kommer for Dagens Lys.

Fedtprocenten i Mælk fra den
enkelte Ko kan, som Forsøgsmeje-
riet har godtgjort, svinge ganske
betydeligt fra den ene Dag til den
næste uden nogen som helst paa-
viselig ydre Aarsag. En Sving-
ning fra 2,7 til 3,3 kan ikke uden
videre lægges Fedtbestemmelses-
metoden til Last, men kan hid-
røre fra Mælkens forskellige ke-
miske Sammensætning.

Højbergs Metode giver ligesom
andre Alkalimetoder ved Fedtbe-
stemmelse i hengemt Mælk samt
i Mælk fra gammelmalkede Køer
ved den almindelige Fremgangs-
maade lidt for lave Resultater, i
sidste Tilfælde sandsynligvis paa
Grund af et højere Lipaseindhold,
hvorfor der ved saadan Mælk
maa tages Hensyn til den, og be-
nyttes den af dansk mælketeknisk
Laboratorium angivne ændrede
Fremgangsmaade, nemlig en ek-
stra Vending og Rystning. Gerbers
Metode paavirkes ikke af unor-
mal Mælk, men iøvrigt er de 2
Metoder iflg. 6. Beretning fra Sta-
tens Forsøgsmejeri hinanden jævn-
byrdige.

At Fedtet i gammelmalkede
Køers Mælk skulde udskilles van-
skeligere end i nybæres, bekræf-
tes ikke af det Eksempel, Hr. E.
Koefoed nævner. Naar en Andels-
haver er langt nede med Fedt-
procenten, og den stiger, ved at
der kommer en nybær Ko, skyl-
des det rimeligvis, at den nybære
Ko ganske individuelt giver federe
Mælk, og Mælken er federe straks
den første Maaned Tid end senere
hen. Hvis en Ko med en Fedt-

procent af indtil 3,0 giver Tab, maa den sættes ud og erstattes med en anden, der giver federe Mælk.

K. Lind Andersen, Mejerist
Hasle.

Udenfor Redaktionen.

Gasrestancer.

I „Nordbornholm“ for 23. August bebudede undertegnede at ville tage Optrækkningen af gamle Gasrestancer op til velvillig Undersøgelse og Behandling.

Først maa jeg dog fremføre et lille Træk fra det stokholmske Blodbad. Under Forhørene paa Stokholms Slot fremdrog Fru Kristina, Sten Stures unge Enke, et Dokument, som indeholdt Navnene paa alle de Personer, som havde deltaget i Beslutningen om at fængsle Erkebispens og nedbryde hans Borg. Hun mente hermed at føre Bevis for, at ingen enkelt Person kunde drages til Ansvar; men skulde der straffes, maatte det blive hele Riget.

Kongen greb med Begærlighed Fortegnelsen og lod Navnene oplæse. Det første Navn og Segl var Hans Brasks. Kongen spurgte ham, om det var hans Segl, der hang under. Han svarede Ja, men at han havde gjort sin „Forvaring“ for et muligt Tilfælde, nemlig den lille Seddel i Kapselen under Vokset, hvorpaa han havde skrevet, at han gjorde det nødvendigt. Dermed slap han fri, mens de øvrige maatte strække Hals.

Dette lille Træk randt mig i Hu, da jeg saa, hvorledes ærede Medborgere blev „snpne“, naar de glædestraalende mødte paa Kæmnerkontoret med deres Kvitteringer og paastod, Gassen var betalt.

Nej, nej, Optrækkeren havde ligesom Hans Brask gjort sin lille „Forvaring“. I et Hjørne af Kvitteringen stod godt nok skrevet med Blyant et Ord, der blev udtalt som „ikke“. Det betød, at skønt man godt nok havde Kvitteringen i Orden, var man dog „gasskyldig“.

Fra paalidelig Kilde har jeg faaet oplyst, at det kun er lykkedes for 1 — een — at møde med Kvittering for at have betalt. Ellers var der gjort den lille „Forvaring“ med „ikke“, eller ogsaa var Kvitteringen forsvunden.

Moral: Enhver bør herefter anskaffe sig et Forstørrelsesglas og ved Modtagelsen af Kvitteringen nøje undersøge, om der staar „ikke“ eller ej.

Se det var den „muntre“ Side af Sagen. Nu kommer vi til den alvorlige.

Da et æret Byraad i sin Tid vedtog at anskaffe Gasautomater, var Begrundelsen den, at det var nødvendigt for at faa Pengene for Gassen ind. En særdeles fornuftig Begrundelse. Lige heldig for Producent og Forbruger.

Men som Tiden gik, skete der det mærkelige, at flere og flere Automater forblev uafslæsedede, saaledes at man kunde tage den islupne 25 Øre ud af Automaten og bruge den saa ofte, man ønskede. Paa den Maade skulde Summen for den forbrugte Gas betales til Optrækkeren, naar denne aflagde sit maanedlige Besøg. Og hermed fremkom sagtens disse mange „ikke“, for nu kneb det ofte med Betalingen.

Ganske vist var der en Periode, hvor 25 Øren paa Grund af Prisstigningen paa Gassen ikke var Dækning for en Kubikmeter Gas;

men dette Forhold begrundede aldeles ikke de uafslæsedede Automater; thi da burde der naturligvis været efterbetalt Differencen mellem 25 Øren og Prisen pr. Kubikmeter $\times$ (gange) Antallet af forbrugte Kubikmeter.

Det skete ogsaa, at det af en eller anden Grund kneb med at faa det tilstrækkelige Antal 25 Øre til Automaten; men herpaa blev der hurtigt bødet fra Byraadets Side ved Anskaffelse af specielle Gasmønter.

Ikke destomindre forblev en hel Del Automater uafslæsedede. Hvem der bærer Ansvar for dette uheldige Forhold, ved jeg ikke; men det bør ændres.

Lige Ret for alle! Uret for ingen! Nu fremkommer ganske naturligt det Spørgsmaal: Hvorledes kan man faa Optrækning for Gasrestancer, der er flere Aar gamle? Er der ikke sørget for Aar efter Aar, helst Maaned efter Maaned, at faa indskrevet de udestaaende Beløb? Byraadet har dog altid i sin Magt at lukke for Tilførselen af Gas til en Skyldner.

Kan man kalde det at have Orden i Regnskaberne?

Paa disse Spørgsmaal venter jeg og mange med mig paa fyldestgørende Svar.

Observator.

Hr. Observator!

Min bedste Tak for det venlige Indlæg i forrige „Nordbornholm“.

Da jeg i hine bevægede Borgermødedage gentagne Gange beskyldte Kæmneren for Uorden i Regnskaberne, var jeg naturligvis ganske klar over Alvoren i en saadan Anklage og den Risiko, det medførte, offentlig at udslynge den, saafremt den var uberettiget. Jeg gjorde det da heller ikke uden, at jeg følte mig fuldt ud overbevist om, at min Anklage var berettiget. Derfor følte jeg mig ikke i mindste Maade truffet af Kæmnerens Modbeskyldning for „løs og uvederhæftig Tale“.

Lige saa lidt som Kæmnerens Beskyldning dengang virkede paa mig, lige saa lille en Virkning vil en Undskyldning derfor nu have. Lad derfor hellere Kæmneren passe sit Arbejde fremfor at spille Tiden paa at formulere unyttige og overflødige Undskyldninger til mig, som alligevel ikke modtager saadanne.

Men en anden Sag er det, om Kæmneren i det hele taget kan passe sit Arbejde. Som Tiden er gaaet, har det jo vist sig, at jeg har faaet Ret ang. Uordenen endog i langt, langt højere Grad, end jeg dengang troede. Jeg kan derfor ikke længere tilbageholde min Forbavelse over, at Kæmneren endnu har med Byens Pengesager at gøre.

Jeg lod mig desværre en Gang paa et Borgermøde forlede til at indrømme, at jeg muligvis havde brugt et for stærkt Udtryk. Indrømmelsen blev senere af mine Modstandere tit nok brugt imod mig. Senere har det jo vist sig tilstrækkelig tydeligt, at mine kraftige Udtryk aldeles ikke var for stærke, hvorfor jeg nu tager denne Indrømmelse tilbage.

Angaaende det nye Byraads Vilje og Evne til at gennemføre Borgerforeningens Programplanter, hersker der blandt de utaalmodige Borgere en hel Del Meningsforskelligheder. Borgerforeningens Modstandere hoverer haanligt og siger, at der sker saamænd intet — alt bliver ved det gamle osv., og blandt Foreningens Tilhængere hersker der nogen Misfornøjelse med, at der endnu ikke er sket nok.

Hertil er at bemærke, at alting maa have sin Tid, og denne Tid maa vi nødvendigvis give vore Repræsentanter i Byraadet.

Borgmester Block har særlig koncentreret sig om Arbejdet for at faa Byens Regnskaber bragt paa det rene. Dette kan sikkert uden Undtagelse have alle retsindige Borgere — saavel i som uden for Borgerforeningen — fulde Tilslutning, og at dette er et besværligt og langvarigt Arbejde, maa vel enhver kunne forstaa. I hvert Fald hører undertegnede til dem, der ikke finder nogen Anledning til at tvivle om den gode Vilje til efterhaanden at gennemføre Programmet i sin Helhed.

Men — den første Betingelse for at faa Orden i Byens Regnskaber er at have en regnskabskyndig Mand, der er egnet til at forestaa Regnskabsvæsenet.

At Kæmner Mortensen er en saadan Mand, er der næppe en eneste Borger i Kommunen, der tør paastaa. Med denne Mands Indtræden i vort kommunale Liv, tog Uorden, Sjuskeri og Sløseri Overhaand saaledes, at det vist ikke er for meget sagt, at han er den, der har den største Skyld i Kommunens nuværende fortvivlede Tilstand, og der kan ikke komme Orden i Sagerne, saalænge denne Mand er ved Styret. Blødsødenhed og Øllebrødsbarmhjertighed er ikke paa sin Plads her, hvor det gælder Kommunens Pengesager. Lad Kæmneren være en rar, skikkelig og elskværdig Mand med sine private Midler, men med Kommunens er det en anden Sag; her er det Orden og Punktlighed, der kommer i første Række.

Foruden den dybt indgroede og ganske uforbedelige Uordentlighed, som gør Hr. M. ganske uegnet til at varetage sin Stilling, oplystes det som bekendt (Legatsagen), at han i flere Aar har ført falsk Regnskab og opstillet falsk Status. Hvis det ikke er nok til at afskedige en Mand i en offentlig Stilling, saa vil jeg foreslaa, at der ved Indgangen til Byen mellem Lægetårnet og Møllen ophænges et stort Skilt, hvorpaa der staar skrevet: „Her lades alt Haab ude for ordentlige Mennesker“.

C. E. KOEFOED.

*) Ved „falsk“ forstaa jeg „bevidst urigtigt“.

Kalkulation og Statistik

—0—

Enhver større Bedrift fører jo Bogholderi og de fleste dobb. Bogholderi da det er langt det bedste.

En Gren af Bogholderiet er Kalkulation og Statistik. At kalkulere vil sige gøre Overslag, beregne, og dette skal helst være saa nøjagtigt som muligt. Man har baade Før- og Efter-Kalkulation, det er Beregning før Tiden og efter Tiden, og den sidste hjælper til at gøre den første saa god som muligt.

Kalkulation viser os, om der er Tab eller Fortjeneste, og som Hjælp bruger man Statistik, der rigtigt benyttet kan give os følgende Oplysninger.

- 1) Om Forretningens Gang.
- 2) Tjene Driftskontrollen.
- 3) Skabe Grundlag for Kalkulation, Afregning med Kunder m. m., offentlige Krav, bedriftsøkonomiske og tekniske Forbedringer samt give Materiale til Reklame.

Alle disse Forhold bliver som Regel alt for lidt udnyttede og burde bruges oftere; alt efter Virksomhedens Krav i saa Henseende.

H. Johansen, Regnskabsfører.

Fra Uge til Uge.

—0—

Til Rønneby med Hammershus.

En af de første Ture Dampskibsselskabet Østersøen arrangerede for Simrishamn-ruten kom i Gang, var en overmaade vellykket Lysttur til Rønneby i Blekinge. Ikke at undres over at Selskabet ønsker at slutte den udmærkede Sæson med endnu en Tur til Rønneby.

Lørdag Aften den 7. September Kl. 23 gaar Hammershus fra Allinge op langs den skaanske Kyst, og ved 6-Tiden glider den ind gennem Skærgaardene til Rønneby, hvor Deltagerne har hele Søndagen til Udflugter i den naturskønne Omegn. Blekinge er jo kendt under Navnet „Sverriges Have“, og en frodigere og mere afvekslende Natur træffes sjelden. Rønneby er et Badested med stærkt jernholdige Kilder, der søges af mange. Den store Kuranstalt tæller mere end 50 Pavilloner, med 10 Læger og et stort Personale. Her er smukke Parker og rig Afveksling, særlig den smukke Rønneby-Aa med Vandfald. Man har ogsaa Lejlighed til at foretage længere Udflugter med Bane, Biler eller Baade til „Djupadal“, og Fossen, der vælter sig skummende hvid ned mellem skovklædte Højedrag og ejendommelige Grotteformationer.

I Løbet af en halv Time kan man komme ud til Skærene og den største Ø Karön med Badeanstalt. Ogsaa den gamle katolske Klosterkirke er et Besøg værd.

Kl. 11 Søndag Aften staar Hammershus atter ud af Skærgaarden, forbi Karlshamn og Sølvesborg og ved 6-Tiden Mandag Morgen lægger den atter til i Allinge Havn.

Gratis Skråderkursus.

Et 3 Ugers gratis Kursus i Klipping, Syning og Stopning paa Singers Symaskiner afholdes i Allinge paa Christensens Sal fra først. Mandag. Vi anbefaler de unge at møde talrigt op til dette Kursus — ikke fordi det er gratis, men fordi man virkelig vil faa Lejlighed til at dygtiggøre sig paa et Omraade, der har stor økonomisk Betydning. Enhver ung Pige bør nu til Dags kunne sy sine Kjoler selv, og Arbejdet er en Leg, naar man benytter Singers Symaskine.

Se iøvrigt Annoncen.

Der findes

indenfor Handel og Haandværk en Mængde Virksomheder, der mangler teknisk Assistance ved Bogføring.

Disse Virksomheder er som Regel ikke saa store at de kan holde en fastlønnet Bogholder, og det regnskabsmæssige bliver derfor ofte forsømt til stor Skade for Forretningen.

Hr. H. Johansen, der i 7 Aar har været Kontrolassistent, deraf 6 Aar paa Bornholm, og i de sidste Aar ført Landbrugsregnskaber, tilbyder nu sin Assistance, og da han mener, at der særlig i Allinge-Sandvig er Brug for ham, vil han gerne bosætte sig her, hvis et tilstrækkeligt Antal melder sig, der mener at have Brug for hans Assistance.

Johansen kommer i næste Uge til Allinge og modtager da gerne Forespørgsler. X

Fest- og Bryllpussange

leveres billigt fra
Allinge Bogtrykkeri

Avertér i „Nordbornholm“!

Eftermæle.

—0—

Eftermæle kalder vi det, som Folk siger om os, naar vi er gaaet vor Vej. Enten vi er flyttet bort fra Jordens Liv, eller kun fra vor Omgangskreds eller By, i hvert Fald taler Folk om os en Tid, men saa dør Eftermælet — Folk har saa meget at snakke om.

Men der er et andet Eftermæle, som er mere sejlivet, fordi det stadig fornyes og tildels sætter sig fast i Folks Tanker som deres Mening og Dom om vor Karakter. Det er det Eftermæle, vi efterlader os, hver Gang vi gaar fra en af vore daglige Beskæftigelser.

Naar vi gaar fra et aabent Vindu uden at sætte Stormkrogen paa, fra et Blækhuse uden at lukke det, fra en Seng uden at rede den, fra vort Vaskevandfad uden at slaa Vandet ud efter os, fra vort Serviet uden at lægge den sammen, fra vore Bøger og vort Skrivebord uden at ordne efter os, fra vore Klæder uden at hænge eller lægge dem paa Plads efter os, — saa skaber vi os hver Gang et Eftermæle.

Naar de andre kommer efter os og maa gøre i vort Sted alle disse nødvendige Smaating, som vi skulde have gjort, saa taler alle disse forsømte Ting om os.

Vi selv er fraværende og kan ikke svare. Kunde vi det, saa vilde vi uden Vanskelighed finde ti Undskyldninger for hver Ting, vi havde forsømt. Men nu — nu er vi væk, og Tingene taler om os, og vi kan ikke svare. Og for hver Ting, vi har forsømt, og som de andre maa gøre i vort Sted, bliver deres Mening om os hamret fastere i deres Sind: „Uordentlig“ hedder et Søm, „sjuksket“ et andet, „egoistisk“ et tredje, „doven“ et fjerde, „kræsen“ et femte, „upaalidelig“ et sjette, „forfængelig“ et syvende.

Men vi kan ogsaa skabe os et andet Eftermæle. For lige saa vist som vore Forsømmelser begynder at tale om os, saa snart vi er ude af Døren, lige saa vist gør vor Pligtopfyldelse og vor Samvittighedsfuldhed det. Hvis vi selv roser os af disse Ting, kommer der ikke noget godt ud af det: Selvros stinker. Og hvis vi i vort Sind er fuld af Overbevisning om vor egen Fortræffelighed, saa hjælper det ikke, om vi holder det hos os selv; Folk mærker alligevel, at vi er fornojede med os selv, og Lugten følger med os som med Gammelosten under Clasklokken.

Men hvis vi alene er optaget af den ene Ting, at gøre vor simple Pligt, saa taler vore Gerninger for os. Især naar vi ikke selv er til Stede. De fortæller ikke blot noget om os, de siger ogsaa til andre, hvorledes de skal være.

„Lader saaledes eders Lys skinne for Menneskene, at de maa se eders gode Gerninger og ære eders Fader, som er i Himlene“.

Johs. Johansen.

Vi sender Dem Nordbornholm hver Uge!

Husk derfor paa os, naar De har et eller andet at avertere.

„Nordbornholm“ læses i over tre Tusinde Hjem og kommer til alle her paa Egnen. Egner sig derfor bedst for Avertering.

Smaa Annoncer bedes saavidt muligt betalt ved Indleveringen.

Elegante Visitkort

50 Stk. med Navn 2 Kr.

Allinge Bogtrykkeri

Udlaant Værktøj

fra mit Værksted bedes venligst tilbagesendt **GELIUS LIND.**

Et godt beliggende

4 Pags Hus i Hasle

er til Salg ved Henvendelse til
A. V. Kofod,
Frigaard, Rutsker.

Tabt.

Et Par Damesko er tabt mellem Ruts Kirke og Allinge. Finderen bedes henvende sig til Fiskehandler Mogensen, Tein, ell. Laurits Hansen, Hvidehøj, Ruts.

Fin Sommerhonning

til Salg hos Murer **Jul. Kofod,**
Nørregade.

Allinge-Sandvig Haandværker og Industriforening.

Generalforsamling Mandag den 2. Sept. Kl. 8 paa Teknisk Skole.
Bestyrelsen.

En flink Pige

søges 1. November.
Rentier **Lund,**
søndre Landevej, Hasle.

En Mand

kan faa Høstarbejde paa
Hullegård i Ro.

Tommerskæring

udføres billigt.
Snedker **W. Mogensen**
Humledal.

Bornholms Spare- og Laanekasses

Afdeling i Allinge.
Kontortid 9—12 og 2—4.
Renten af Indskud er paa
3 Mdrs Opsigelse 4,5 pCt. p. a.
Alm. Sparekassetilkaar 4 -
Folio 2 -
i Forsørgelsesafdelingen 3,6 -
hvortil Præmie, hidtil 2,4 -

Til Syltetiden

anbefales **Sylte- og Henkog-
ningsglas** i forskellige Størrelser, „Kastrup"s og „Herkules“ Syltekrukker, gule og brune **Fajance**, blaa og graa **Stenkrucker**, **Gummiringe** til Sylteglas, **Pergamentpapir**, **Syltepulver**, **Krydderier** i bedste Kvaliteter, stødt **Melis**, stødt og hg. **Krystal**, **Topsukker**, **Heidelberg Lagereddike** er meget fin i Smagen og særlig holdbar.

T. C. Holm.

Ajletønder,
Saltkar og Skoldekar anbefales til billigste Priser.

Hasle Bødkerforretning.
Tlf. Hasle 105.

Allinge Skæperi

Optændningsbrænde altid paa Lager, billige Priser.
Tlf. 29. **Gæert Hansen.**

Køb altid Deres Brillor

i
**Emil Wesths- Ur- og
Guldsmedeforretning**
Tlf. Hasle 116

Nøjagtig Udmaalning med Stigmatometer
Brillor efter Lægeresept expederes

**Hasle Snedker- og
Bygningsforretning**

Største Lager af Ligkister, Ligtøj og Ligsenge.
Tlf. Hasle 35.

Annoncer læses bedst her i Bladet

Køb Deres Morgenbrød hos Rager H. Jørgensen.

Bringes overalt baade Søn- og Helligdag.
Mit Konditori anbefales.

Ligkister og Ligsenge

altid paa Lager i alle Størrelser, og forskellig Udstyrelser og Priser.
Anton Sonnes Byggeforretning
Telefon Allinge 69.
Indehaver Chr. Sonne.

Peter Pan
DEN ELEGANTE
LÆDER-GUMMI FRACKE
INDREG.

Pris Kr. 28,50.

Magasin du Nords Udsalg
ved **Victor Planck, Allinge**

Indpakkingspapir

Poser og Økonomruller leveres til **Fabrikspris.**

Firma paatrykkes billigt.

Hurtigste Levering fra

Telefon 74. Telefon 74

Forlang Tilbud.

Allinge Bogtrykkeri.

Gaa ikke over Aaen efter Vand

Køb Deres Forbrug af
Sodavand fra

Mineralvandsfabriken
BORNHOLM

Sandvig. Telefon 25

Flaskerensning og Fabrikation
kontrolleres af Allinge Apotek.

Flaskerensningen foregaar under lagtagelsen af de strengeste Krav til Renlighed og Hygiejne.

Ved Fabrikationen anvendes kun de allerfineste Raastoffer.

Produktet staar fuldt ud paa Højde med de oversøiske Fabrikkers.

Der maa være Tillid mellem Køber og Sælger, naar en Handel skal afgøres.

En Forretningsmand, der søger at opreklamere en daarlig eller for dyr Vare, vil hurtig faa utilfredse Kunder, og disse vil søge andet Sted hen. Omvendt vil en usolid Køber snart komme i Miskredit, saa han ikke faar Varen overladt, før den er betalt.

Ungdomsmøde

i Olsker Missionshus Tirsdag den 3. September Kl. 7,30 ved Pastor Kildeby.

NORDBORNHOLM læses i alle Hjem!

og egner sig derfor bedst for Avertering.

De Averterende

anmodes høfligst om at indsende vort Tilgodehavende for Annoncer paa tilsendte Indbetalingskort, Postkonto Nr. 14146, hvilket er den billigste og bekvemteste Maade. Alle Indbetalingskortets 3 Dele maa være udfyldte ved Indbetalingen, men Deres Postbud vil være Dem behjælpelig hermed og modtage Beløbet + 5 Øre i Porto mod Kvittering paa Postbeviset.

Gødningsskalk

ventes pr. Skib. Nu er Prisen billig, og Bestillinger bedes venligst indgivet snarest.

Produkten.

Ny Bikonning,

ekstrafin Kvalitet
er paa Lager.

Produkten.

Singer afholder gratis Kursus

i Klipping samt Syning og Stopning paa Singer Symaskine. Kursuset afholdes i Christensens Sal, Allinge fra d. 2. Sept. til 26. Sept., begge Dage incl. Undervisningen gives hver Dag fra Kl. 2—5 Eftm. og Kl. 630—9 Aften.

Anmeldelse om Deltagelse i Kursus bedes snarest indsendt til vor Filial.

Rønne, St. Torvegade 10. Tlf. 240.

Alle indrydes.

Meget kraftig Svineskraa

af bornholmsk Sæd, gammel Høst.

Danske Hvedeklid, Prima Hønseskorn,
50 pCt. Foderblanding, Dansk Soyaskraa
sælges til billige Priser pr. Kontant.

Nordlandets Handelshus.

Meget rene, pæne og stærke pløjede og høvede

Gran- og Fyrrebrædder

i lange Længder, passende til Gulve og Lofter, sælger vi til den lave Pris og med stor Rabat pr. Kontant.

Kantskaarne stærke Udskudsbrædder

i alle Længder, gode til alle Reparationer, sælges til smaa Priser.

Nordlandets Handelshus.

Ny Cement.

Glasserede Krybber og Rør,

Nye Jernvinduer i mange Størrelser.

Emailerede Murgryder og Vaske
sælges til meget smaa Priser i

Nordlandets Handelshus.

Kunstgødningen

er undervejs og kan ventelig ekspederes i kommende Uge. Flere Bestillinger modtages.

Nordlandets Handelshus.

Bestillinger paa Vinterbrændsel

modtages.

Bedste Sorter **engelske Ovnkul, schlesiske Ovnkul, Brunkuls-Briketter og kraftige knuste Koks** kommer i September Maaned.

Nordlandet⁸ Handelshus

Køb paa Deres egen Egn!

—O—

Denne Opfordring lyser ud af alle Blades Spalter og gentages af enhver Forretningsmand. Og den er ogsaa berettiget, thi en af Grundbetingelserne for et Samfunds Trivsel er Solidaritet. Enhver god Borger bør i egen Interesse handle i den By eller paa den Egn, hvori han selv ønsker at eksistere, og bør det erindres, at har den handlende ikke lige netop den Vare, man ønsker, kan den skaffes

Man bør huske, at for hver Kroner Fortjeneste man unddrager sin Bys eller Egn's Forretningsfolk, formindsker man disses Skatteevne og Købeevne i tilsvarende Grad.

Landboerne bør ogsaa købe i den By eller paa den Egn, de føler sig knyttet til, da de altid har større Mulighed for at blive tilfredsstillet ved Køb, naar det gaar gennem en stedlig handlende, som for at beholde sin Kunde maa drage Omsorg for at denne bliver behandlet saa godt som muligt. Den stedlige Købmand ser i Egnens Beboere sine stabile Kunder, hvis Tilfredshed er ham en Eksistensbetingelse.

Tiden er inde

til at sikre sig Medhjælp for Vinterhalvaaret. Det er en Kendsgerning at de bedste Tyende i Almindelighed er de første til at sikre sig Plads. Derfor bør man ikke vente for længe med at søge efter den nødvendige Medhjælp — og dette sker lettest og billigst gennem en lille Annonce i Nordbornholm, der læses af saa godt som alle i nordre Herred, Gudhjem, Rø og Østerlars.

Køb danske Varer

og De gavner det danske Landbrug og Industri og skaffer

Arbejde til Landets mange arbejdsløse.

Gør et Besøg

i Underegnede Sadelmagarforretning, hvor De vil finde alt i **Seletøj, Kitebag, Rygsække og Kurvemobiler.** Bilpolstring udføres.

H. P. KOFOED

Tlf. 13. Hasle

Køreplan

Almindingen Gudhjem Rønne Jernbane.

BEGNEDAGE

Rønne Almindingen Gudhjem

Rønne S.	7,45	13,10	16,20	20,30
Nexo	7,45	13,10	16,25	20,30
Alfirkby	8,33	13,58	17,21	21,18
Almindingen	8,43	14,08	17,31	21,28
Østermarie	9,03	14,28	17,51	21,48
Østerlars	9,11	14,36	17,59	21,56
Gudhjem	9,23	14,48	18,10	22,08

Gudhjem Almindingen Rønne

Gudhjem	7,40	13,00	16,25	20,20
Østerlars	7,49	13,10	16,35	20,30
Østermarie	7,58	13,19	16,44	20,39
Almindingen	8,17	13,38	17,04	20,58
Alfirkby	8,29	13,50	17,15	21,10
Nexo	9,15	14,40	18,05	22,00
Rønne S.	9,15	14,40	18,00	22,00

*) Køber kun fra 27. Juni til 27. August (begge incl.)

SØN- og HELLIGDAGE.

Rønne Almindingen Gudhjem

Rønne S.	7,45	10,25	13,00	20,00
Nexo	7,45	10,25	13,00	20,00
Alfirkby	8,33	11,08	13,48	20,49
Almindingen	8,43	11,18	13,58	20,59
Østermarie	9,01	11,36	14,17	21,18
Østerlars	9,10	11,44	14,25	21,26
Gudhjem	9,20	11,54	14,35	21,36

Gudhjem Almindingen Rønne

Gudhjem	7,40	10,20	12,55	19,50
Østerlars	7,49	10,29	13,05	20,00
Østermarie	7,58	10,37	13,13	20,10
Almindingen	8,17	10,54	13,32	20,28
Alfirkby	8,28	11,04	13,43	20,40
Nexo	9,15	11,50	14,30	21,30
Rønne S.	9,15	11,50	14,30	21,30

„Guldelsa.“

Hvad hun egentlig hed og hvor-
fra hun var kommet, var der in-
gen, der vidste, og man spurgte
forøvrigt aldrig; men under Nav-
net „Guldelsa“ var hun kendt over
hele Kvarteret omkring Dokkerne,
hvor hun holdt til i den uhygge-
ligste af alle Bulerne langs Them-
sen.

Fra Sømandskneppen „Det blaa
Øje“, hvis groteske Vægdekoration-
er raat og ublufærdigt forkyndte,
at her gjorde man Fordring paa
at være i Helvede, slap intet Of-
fer ud, saalænge der var det mind-
ste af Hyren i Behold. Alverdens
Udskud, Menneskehedens Slam og
Bærme fandt Vej til „Det blaa
Øje“ for at give sig de dyriske
Laster i Vold.

I Skænkstuen fandtes ikke en
Stol, der ikke bar Mærker af at
være brugt som Kastevaaben. Knivstikkere og Slagsbrødre blev
højlydt applauderet af drukne Til-
skuere; Værten saa aldrig noget.
Det var ikke et Sted, der var til-
raadeligt at vise sig, naar man
ikke beherskede de stumme „Pri-
murertegn“, som forraadte, at man
var tilpas præpareret.

Hvem skulde tænke sig det mu-
ligt, at Kvinder kunde synke ned
i dette Helvede, — og saa var
det netop et Pigebarn, der hørte
til de intimeste Stamgæster og fik
gode Procenter af de Ofre, hun
skaffede og den Spiritus, hun af-
satte.

En Formiddag i Marts sad
„sorte Tiger“ og „Hugormen“ og
raffede om Kaffeputsche, mens
„Guldelsa“ grædende tiggede om
Kaloric. „Guldelsa“ kunde ikke
holde ud at være ædre — hver
eneste Aften var hun fuld som en
Allike; men saa udfoldede hun
sit Talent og underholdt hele Sel-
skabet med sine barokke Indfald
og sin rappe Tunge — ingen
kunde returnere en Frivolitet som
„Guldelsa“, naar hun var tilpas
drukken, og selv de forhærdede
Globetrotter blandt Sømandene
lo støjende, naar „Guldelsa“ rig-
tig foldede sig ud. Ved disse Lejl-
igheder røbede hendes Sprog-
kundskaber, at hun havde faaet
en god Skolegang.

„Hugormen“ — „Bartenderen“,
som han yndede at kalde sig —,
ville ikke for nogen Pris give
Slip paa „Guldelsa“, (hendes Navn
var ikke alene Attribut til hendes
lyse Haar), men det gik ikke an
at vænne hende til Mosten om
Formiddagen.

„Jeg kan vel betale“, raabte
„Guldelsa“ og trampede hysterisk
i Gulvet.

„Skab Dig ikke, Tøs!“ brød
„sorte Tiger“ ind i Diskussionen.

„Sorte Tigers“ konstante Nær-
værelse i „Det blaa Øje“ lod sig
ikke forklare. — Det Svar, han
fik af „Guldelsa“, var for haarrej-
sende til at gengive paa Tryk, og
da „sorte Tiger“ heller ikke mang-
lede Ordforraad, er det ikke godt
at vide, hvorledes det vilde være
endt, dersom en Mandsperson
ikke netop i dette Øjeblik var
traadt ind ad Døren.

Tre Par mistroiske Øjne borede
sig i ham — han besvarede ikke
Tegnene.

Manden bestilte en Bajer, trak
en Madpakke op af Lommen og
pakkede den ud ved et af Bordene.
Det var noget usædvanligt i
„Det blaa Øje“.

Som en Slange gled „Guldelsa“
med vuggende Høfter og med
Cigaret mellem de maledede Læber
hen imod Gæsten, anbragte sig
paa hans Bord, satte Benene i
Sving og bøjede det maledede An-
sigt kælent imod ham. Dersom

„Guldelsa“ havde ventet at gøre
Indtryk, blev hun skuffet.

„Vorherre bevar os!“ lød det
saa forskrækket fra Manden, at
baade „sorte Tiger“ og „Hugor-
men“ maatte le.

„Guldelsa“ blev rasende. —
„Tror Du, man kommer i „Det
blaa Øje“ for at nyde Øllebrød?“
udslyngede hun med Foragt.

Manden saa roligt paa hende
og spurgte:

„Kender De en Pige fra Pad-
dington; hun skulde være at træffe
her i Kvarteret?“

„Hvad hedder hun?“ spurgte
„Guldelsa“ med tilkæmpet Ro.

„Helen Stoner“, svarede Man-
den.

— „Hugormen“ og „Tigern“
havde tilsyneladende uinteressert
vendt Ryggen til de to andre;
men gennem et Spejlsystem stu-
derede de ivrigt den fremmede; de
lagde derimod ikke Mærke til; at
hver Blodsdraabe forsvandt under
„Guldelsas“ Ansigtshud, og hun
stod et Øjeblik fastnaglet til Ste-
det; men saa svarede hun skød-
desløst; „Vi kender ingen Helen
Stoner her“.

Derpaa fulgte en trykkende Tavs-
hed.

Saa spurgte „Elsa“ som for at
sige noget:

„Er de selv fra Paddington?“

„Det er jeg“, svarede Manden,
„og jeg er rejst til London, fordi
min nylig afdøde Broder indtræn-
gende bad mig prøve paa at
finde Helen Stoner“.

„Dersom jeg — — — tilfæl-
digvis træffer hende“, — — kom
det nølende fra „Guldelsa“ —
„fra hvem maa jeg saa hilse?“

„Mit Navn er Watson, og De
kan saa hilse og sige, at min
Broder, Georges, hvis Liv var
ødelagt, fra den Dag hun gik til
Bunds i Londons Havneknepper,
aldrig glemte hende og desværre
aldrig ophørte med at elske hende
— hans sidste Tanker gjaldt He-
len Stoner — Guderne skal vide,
hun var dem ikke værd“.

Elsa Roylow gennemrystedes af
en pludselig Kuldegysen og gik
hen for at varme sig ved Kak-
kelovnen.

Da Watson havde spist og vilde
betale for Bajer, rejste „sorte
Tiger“ sig og strakte sig gabende;
men samtidig saa han oppe i
Loftspejlet, at Gæstens Tegnebog
indeholdt mange dejlige store Sed-
ler, og da han syntes, „Guldelsa“
gjorde sine Sager forbandet skidt,
optog han Samtalen med Manden
fra Paddington.

„Det forekom ham, at han havde
hørt Navnet Helen Stoner“, løj
han, og det endte med, at han
inviterede Gæsten paa en Kop
Kaffe med en Kognak. „Hugor-
men“ havde anbragt sig for Bord-
enden. — Pludselig pegede han
paa Vinduet og sagde: „Er det
et Spindelvæv, eller er det en Revne
i Ruden. Watson saa derhen og
mente, det var Spindelvæv. Inden
han drejede Hovedet tilbage, havde
„Hugormen“ lynsnart rystet et
hvidt Pulver ud i Gæstens Kog-
nac.“

„Sorte Tiger“ havde et fordæg-
tigt Smil i Øjenkrogene; men før
nogen anede Meningen, styrtede
„Guldelsa“ hen til Bordet, greb
Gæstens Glas og raabte hysterisk
leende: „Helens Skaal!“ Saa stak
hun Glasset ud og løb ud af Stuen.

Udenfor spyttede hun Glassets
Indhold med det bedøvende Pul-
ver ud; hun havde ikke sunket
en Draabe, saa gik hun ind og
satte sig ved Bordet lige over
for Watson.

Det varede ikke længe, før de
to sammensvorne opdagede, at
Sovedrikken ikke virkede paa
„Guldelsa“. De var rasende —

havde hun drukket den, havde
de haft en ny Chance; men „El-
sas“ Optræden var dem en total
Gaade; — det mest ufattelige
var, at „Guldelsa“, nægtede at
nyde Spiritus, ikke engang hendes
Yndlingsdrik Kaloric paa Is for-
maaede at friste hende.

Næppe var Watson fra Pad-
dington ude af Kneppen, førend
„sorte Tiger“ var over „Guldelsa“
og kylede hende hen ad Gulvet
med en drøj Ed.

„Hvad bilder Du dig ind, din
Idiot, her var jo Brænde at hugge“
saa let som at klø sig i Nakken.

„Hugormen“ hvædede og hvis-
lede af Raseri og udbad sig en
Forklaring.

Med en Dronnings Mine rejste
„Guldelsa“ sig, satte Hænderne i
Siden og svarede:

„Jeg er Helen Stoner og var
forlovet med den bedste Mand i
Paddington — Georges Watson.
Watson her var min Svoger; det
skal han aldrig faa at vide, der-
til er han for god; men I skal
vide, at ham rører I ikke, saa-
længe „Guldelsa“ kan fortælle
om „Forretningerne“ i „Det blaa
Øje“.

Victor Georg Kühnel.

Overretssagfører

Jac. Jensen.

Inkassationer, Ejendomshandler, Doku-
mentskrivning, Dødsbehandling m. v.

KONTOR: Torvet i Sandvig.

(Turistbureauets Lokaler).

Træffes personlig hver Torsdag
Kl. 9—12. Tlf. Sandvig 100.

Aktieselskabet

Hasle Bank

modtager Indskud paa Ind-
laansbog og Folio, Termins-
ydelse til Kreditforeninger,
ordner Kreditlaan m. m.

Johanne Hansen

Victualieforretning
anbefaler

hjemmelavet Fars, Medisterpølse,
Lungepølse, Sylte og Leverpostej.
Fersk, saltet og røget Flæsk.

Lindeplads - Allinge - Telefon 45

Udsalg fra Slagteriet.

Allinge Teglværk

anbefales.

Mursten, Teglsten, Drænrør.

Tlf. 127.

Fest- & Brudegaver

i Guld- og Sølvvarer
findes i stort Udvalg.

Conrad Hansen, Tlf. Allinge 140.

Slagteriets Udsalg, Allinge.

Friske Varer Onsdag og Fredag.

Fersk Flæsk, Karbonade, Mørbrad.
Medisterpølse, Fars,
Bayerske Pølser, Knækpølser
Kogt Skinke, hjemmesmeltet Fedt.
Forskelligt Paalæg.

Dina Sørensen, Tlf. 38.

Benmel.

Godt, tørt Benmel er til Salg.
10 Kr. pr. 100 kg. Tlf. 79.

Fodermelsfabriken, Nyker

Kofoed & Mortensen
Byggeforretning

Tlf. All. 77

Ligkister og Ligtojs.

Naar De skal avertere, benyt da
„Nordbornholm“

Vintersæden

skal have **Superfosfat**,
3 à 4 Sække pr. Hektar.

Paa Sandjorder og Mosejorder vil et Tilskud
af 1 à 2 Sække **Kaligødning** pr. Hektar som oftest være
nødvendigt.

Tillige vil det mange Steder være heldigt samtidig at
give 50—100 kg **Svovlsur Ammoniak** pr. Hektar for at
sætte mere Fart i Væksten, saaledes at Vintersæden kan
blive tilstrækkelig modstandsdygtig for Frosten kommer.

Kraftige Dampkul

til Tærskning er paa Lager.

Produkten.

Skal De have en ny Hovedrem,

da forhør Dem om vore Priser. Vi har Remme af allerbedste Slags
til meget rimelige Priser.

Produkten.

Til Tærskesæsonen anbefales

Maskinolie,
Cylindervolie,
Konsistensfedt,
Remfedt,
Rensamlere,
Smørekander,
Motor-Petroleum
og iøvrigt alt **Værktøj, Skruenøgler m. m.**

Produkten.

Nu er det Tid at bruge **Høstbindegarn.**
Vi har det fineste Standard-
Høstbindegarn paa Lager,
og Prisen er absolut billigst i

Produkten.

Møllers Bogbinderi

Tlf. 466. **Chr. Dideriksen, Rønne.** Tlf. 466

Indbinding af Bøger. — Protokolfabrik. — Papirvarer.

I. Kl. Arbejde. — Rimelige Priser. — Hurtig Levering.

Leverandør til Biblioteker, Foreninger og Øens største Forbrugere.

Elfenbenslakeret Soveværelse

med 3-fløjet Spejl, compl. fra **450 Kr.** **Egetræs engelsk**
Spisestue, compl. fra **550 Kr.** **Chesterfields Dag-**
ligstue, 1 Sofa 3 Lænestole med Velour, fra **450 Kr.**

Ratebetaling kan indrømmes. Solide Købere fra 20 Kr. mdl.

Allinge ny Møbelmagasin,
Havnegade 53. Allinge.

A. Lyster,
Hasle.

Tlf. 74.

Hjemmelavet Paalæg.

Salater, syltede Asier og Agurker.
Krydrede Matjessild, benfri Sild,
Gaffelbitar, Anchioser, Laks, Hum-
mer, Krabber, Rejer og Sardinier
og Tomater. **Prima friske Varer**

BRØDRENE ANKER, HASLE.

JERNSTØBERI & MASKINFABRIK.

Alt til Faget henhørende anbefales.

SKANDINAVIEN

AMERIKA LINIE

Eneste direkte Ruter fra København til New York
og Canada med regelmæssig Afgang flere Gange
hver Md. — Familier med tilstrækkelig Kapital
samt unge Piger til Husarbejde kan sikres Arbejde i
Canada umiddelbart efter Ankomsten. Alle Oplysninger fra Passager-
Afdelingen, KONGENS NYTORV 8, København K., eller hos:
Boget. Reiffer, Rønne, Boget. Gornitzka, Nørre, Edd. Peterfen, Svaneke,
Boget. D. Gornitzka, Allinge, Fotograf B. Anter Poulsen, Hasle.

Bestil Deres Tryksager i Allinge Bogtrykkeri